
**הוצאה לאור של
ספרות משפטית**

מבית החברה הכלכלית של לשכת עורכי הדין בע"מ
Law Books Publishing House

אתיקה מקצועית

ספר הפסיקה –
הלכות יסוד באתיקה מקצועית

החברה הכלכלית
של לשכת עורכי הדין בע"מ

אתיקה מקצועית

ספר הפסיקה –

הלכות יסוד באתיקה מקצועית

הוצאה לאור של
ספרות משפטית
מבית החברה הכלכלית של לשכת עורכי הדין בע"מ
Law Books Publishing House

החברה הכלכלית של לשכת עורכי הדין בע"מ
"בית אופקים" - דרך מנחם בגין 82 תל-אביב 67138, ת.ד. 14152
טלפון 03-6242060, פקס 03-6240605
כל הזכויות שמורות © מהדורת 2015

אין להעתיק או להפיץ ספר זה או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי אלקטרוני או מכני (לרבות צילום והקלטה), בלא אישור בכתב מההוצאה לאור של לשכת עורכי הדין.

תוכן עניינים אלפביתי

11	ע"פ 670/80 אבוחצירא נ' מדינת ישראל (1981)	1
11	בג"צ 4689/94 עו"ד אבי יצחק נ' השופט צמח (1994)	2
11	עע"מ 1098/10 אונגיל נ' לשכת עורכי הדין (2010)	3
11	ע"פ 236/88 איזמן נ' מדינת ישראל (1990)	4
11	ע"פ 226/54 אלופי נ' היועץ המשפטי לממשלה (1955)	5
12	ת"א 1269/85 אמסלם נ' לוי (1992)	6
12	בר"ע 615/81 אקב נ' בוזגלו (1982)	7
12	על"ע 5160/04 אשד נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (2005)	8
12	ע"פ 526/90 עו"ד בלזר נ' מדינת ישראל (1991)	9
13	רע"א 15/05 עו"ד בלטר נ' יגאלי (2005)	10
13	ע"פ 2130/95 בשיר נ' מדינת ישראל (1997)	11
13	בג"צ 4330/93 עו"ד גאנם נ' ועד מחוז תל אביב של לשכת עורכי הדין (1996)	12
13	ע"פ 840/79 ו 854/79 גבריאל נ' מדינת ישראל (1981)	13
13	בג"צ 744/97 גוזלן נ' השופט אמינוף (1997)	14
14	ע"א 442/81 גרומט נ' סרוסי (1982)	15
14	בג"צ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' לשכת עורכי הדין (2004)	16
14	על"ע 3467/00 הועד המחוזי נ' צלטנר (2002)	17
14	על"ע 2335/94 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' אריאן (1994)	18
14	על"ע 736/04 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מזרחי (2004)	19
15	על"ע 6039/93 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' עו"ד סעדיה (1996)	20
15	על"ע 2579/90 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' פלוני (1991)	21
15	בד"מ 69/97 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' פלונית (1997)	22
15	על"ע 13/88 הועד המחוזי תל אביב נ' בניאל (1991)	23
15	ע"א 5185/93 היועץ המשפטי לממשלה נ' מרום (1995)	24
16	רע"פ 8873/07 היינץ ישראל בע"מ נ' מדינת ישראל (2011)	25
16	ע"א 4223/12 המרכז למימוש זכויות רפואיות נ' לשכת עורכי הדין (2014)	26
16	בג"ץ 4495/99 הסניגוריה הציבורית המחוזית נ' ועדת הערר (1999)	27
17	רע"א 1412/94 הסתדרות מדיצינית הדסה נ' גלעד (1995)	28
17	על"ע 1747/91 ועד מחוז דרום נ' שמואל (1992)	29
17	ע"א 327/68 זינגר נ' בינון (1968)	30
17	ע"א 440/75 זנדבנק נ' דנציגר (1976)	31
17	עת"מ 159/06 זר נ' לשכת עורכי הדין (2006)	32
18	בג"צ 344/65 חג'אזי נ' שר המשפטים (1965)	33
18	על"ע 13/86 עו"ד חטר ישי נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1988)	34
18	רע"א 1104/07 עו"ד חיר נ' עו"ד גיל (2009)	35
18	ע"א 6185/00 עו"ד חנא נ' מדינת ישראל (2000)	36
18	דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ נ' קראוס (1998)	37
19	ע"א 9282/02 יכין חקל בע"מ נ' עו"ד יחיאל (2004)	38
19	בג"צ 447/72 ישמחוביץ נ' ברוך (1973)	39

19.....	על"ע 5648/93 ישראל נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1994)	40
19.....	ע"א 420/75 כהן נ' עו"ד אייזן (1976)	41
19.....	רע"א 6208/00 כהן, וילצ'ק ושות', עורכי דין נ' ימכ"א השקעות (2001)	42
20.....	ע"א 37/86 לוי נ' שרמן (1990)	43
20.....	ב"ש 90130/08 ליברמן נ' מדינת ישראל (2008)	44
20.....	עע"ם 4408/07 לשכת עורכי הדין בישראל נ' אבו סאלם (2008)	45
20.....	ת"א 4033/02 לשכת עורכי הדין בישראל נגד אלבז (2005)	46
21.....	ת"א 9270/07 לשכת עורכי הדין נ' המרכז למימוש זכויות רפואיות (2012)	47
21.....	ת"ט 181882/08 לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מוזס (2009)	48
21.....	על"ע 1381/94 לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מזרה (1996)	49
21.....	ע"א 6185/00 מאהר נ' מדינת ישראל (2001)	50
22.....	על"ע 3/73 עו"ד מאירי נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1974)	51
22.....	ע"פ 1075/98 מדינת ישראל נ' אופנהיים (2000)	52
22.....	ע"פ 814/78 מוסק נ' מדינת ישראל (1979)	53
22.....	ע"א 662/77 מוסקונה נ' מאור (1978)	54
22.....	ע"א 554/87 מזור נ' אריאלי (1990)	55
23.....	על"ע 18/85 עו"ד מימון נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1986)	56
23.....	ב"ש 227/83 עו"ד מירון נ' מדינת ישראל (1983)	57
23.....	בג"צ 338/87 מרגליות נ' שר המשפטים (1988)	58
23.....	בש"פ 196/97 מרטינז נ' מדינת ישראל (1997)	59
24.....	דנ"פ 2192/00 עו"ד נוי נ' השופט אמינוף (2000)	60
24.....	ע"א 4845/95 עו"ד ניר נ' מדינת ישראל (1995)	61
24.....	ע"א 2625/02 סילביו נ' דורנבאום (2004)	62
24.....	ע"א 172/89 סלע חברה לביטוח נ' סולל בונה (1993)	63
25.....	ע"א 4849/06 עו"ד קפלנסקי נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ (2008)	64
25.....	מ"ח 10392/02 עמיאל נ' מדינת ישראל (2003)	65
25.....	רע"א 4733/06 עו"ד עצמון נ' גב ארי פיתוח והשקעות (2006)	66
25.....	בג"צ 9596/02 פיצוי נמרץ נ' שר המשפטים (2004)	67
26.....	ע"פ 4865/09 עו"ד פלדמן, עו"ד אמיר נ' בית המשפט המחוזי בת"א (2009)	68
26.....	על"ע 2/68 פלוני נ' הועד המחוזי תל אביב (1968)	69
26.....	על"ע 7/73 עו"ד פלוני נ' לשכת עורכי הדין (1974)	70
26.....	על"ע 15/88 פלוני נ' פרקליט המדינה (1989)	71
27.....	על"ע 17/86 עו"ד פלונית נ' לשכת עורכי הדין (1987)	72
27.....	על"ע 6/88 עו"ד קובלר נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1991)	73
27.....	ע"א 8854/06 עו"ד קורפו נ' סורוצקין (2008)	74
27.....	בג"צ 4974/92 עו"ד רובין נ' השופט סגלסון (1992)	75
28.....	ע"א 44/61 רובינשטיין ושות' נ' מפעלי טכסטיל נצרת (1961)	76
28.....	ע"א 735/75 עו"ד רויטמן נ' עו"ד אדרת (1976)	77
28.....	עת"מ 2622/07 שגיא נ' לשכת עורכי הדין (2010)	78
28.....	בג"צ 2334/02 שטנגר נ' יו"ר הכנסת (2003)	79

רשימת פסקי הדין לפי סדר מספרי ההליכים (בחתך לפי השנה שבה נפתח ההליך)

19..... 6208/00	11..... 236/88	11..... 226/54
25..... 10392/02	27..... 6/88	28..... 44/61
14..... 1437/02	24..... 172/89	18..... 344/65
28..... 2334/02	15..... 2579/90	26..... 2/68
24..... 2625/02	12..... 526/90	17..... 327/68
20..... 4033/02	17..... 1747/91	19..... 447/72
19..... 9282/02	27..... 4974/92	22..... 3/73
25..... 9596/02	13..... 4330/93	26..... 7/73
12..... 5160/04	15..... 5185/93	19..... 420/75
14..... 736/04	19..... 5648/93	17..... 440/75
13..... 15/05	15..... 6039/93	28..... 735/75
17..... 159/06	21..... 1381/94	22..... 662/77
25..... 4733/06	17..... 1412/94	22..... 814/78
25..... 4849/06	14..... 2335/94	13..... 840/79
27..... 8854/06	11..... 4689/94	11..... 670/80
18..... 1104/07	13..... 2130/95	14..... 442/81
28..... 2622/07	24..... 4845/95	12..... 615/81
20..... 4408/07	18..... 7325/95	23..... 227/83
16..... 8873/07	23..... 196/97	12..... 1269/85
21..... 9270/07	15..... 69/97	23..... 18/85
21..... 181882/08	13..... 744/97	18..... 13/86
20..... 90130/08	22..... 1075/98	27..... 17/86
26..... 4865/09	16..... 4495/99	20..... 37/86
11..... 1098/10	24..... 2192/00	23..... 338/87
16..... 4223/12	14..... 3467/00	22..... 554/87
	21..... 6185/00	15..... 13/88
	18..... 6185/00	26..... 15/88

תוכן עניינים נושאי (מסודר בכל תת-נושא לפי השנה שבה ניתן פסק הדין)

לצורך בחינת התפתחות ההלכה, מסודרים פסקי הדין לפי השנה שבה ניתן פסק הדין

ייחוד המקצוע

1. בג"צ 9596/02 פיצוי נמרץ נ' שר המשפטים (2004) 25
2. ת"א 4033/02 לשכת עורכי הדין בישראל נגד אלבו (2005) 20
3. ת"א 9270/07 לשכת עורכי הדין נ' המרכז למימוש זכויות רפואיות (2012) 21

ייצוג

1. בג"צ 344/65 חג'אזי נ' שר המשפטים (1965) 18
2. בג"צ 4974/92 עו"ד רובין נ' השופט סגלסון (1992) 27
3. בג"צ 4689/94 עו"ד אבי יצחק נ' השופט צמח (1994) 11
4. דנ"פ 2192/00 עו"ד נוי נ' השופט אמינוף (2000) 24
5. מ"ח 10392/02 עמיאל נ' מדינת ישראל (2003) 25
6. בג"צ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' לשכת עורכי הדין (2004) 14
7. רע"א 15/05 עו"ד בלטר נ' יגאלי (2005) 13
8. ע"פ 4865/09 עו"ד פלדמן, עו"ד אמיר נ' בית המשפט המחוזי בת"א (2009) 26

נאמנות עורך הדין (חובות כלפי לקוח, הצד שכנגד, בית המשפט)

1. עלי"ע 7/73 עו"ד פלוני נ' לשכת עורכי הדין (1974) 26
2. ע"א 420/75 כהן נ' עו"ד אייזן (1976) 19
3. ע"א 735/75 עו"ד רויטמן נ' עו"ד אדרת (1976) 28
4. ע"א 37/86 לוי נ' שרמן (1990) 20
5. ע"א 554/87 מזור נ' אריאלי (1990) 22
6. ע"פ 236/88 איזמן נ' מדינת ישראל (1990) 11
7. ת"א 1269/85 אמסלם נ' לוי (1992) 12
8. עלי"ע 1747/91 ועד מחוז דרום נ' שמואל (1992) 17
9. ע"א 4845/95 עו"ד ניר נ' מדינת ישראל (1995) 24
10. בש"פ 196/97 מרטינז נ' מדינת ישראל (1997) 23
11. בג"ץ 4495/99 הסניגוריה הציבורית המחוזית נ' ועדת הערר (1999) 16
12. ע"א 6185/00 עו"ד חנא נ' מדינת ישראל (2000) 18
13. ע"א 2625/02 סילביו נ' דורנבאום (2004) 24

ניגוד עניינים

1. בג"צ 338/87 מרגליות נ' שר המשפטים (1988) 23
2. ע"א 37/86 לוי נ' שרמן (1990) 20
3. עלי"ע 6/88 עו"ד קובלר נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1991) 27

4. ע"פ 2130/95 בשיר נ' מדינת ישראל (1997)..... 13
5. בד"מ 69/97 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' פלונית (1997)..... 15

עורך דין והצד שכנגד

1. על"ע 2/68 פלוני נ' הועד המחוזי תל אביב (1968)..... 26
2. על"ע 13/88 הועד המחוזי תל אביב נ' בניאל (1991)..... 15
3. בג"צ 4330/93 עו"ד גאנם נ' ועד מחוז תל אביב של לשכת עורכי הדין (1996)..... 13
4. ע"א 2625/02 סילביו נ' דורנבאום (2004)..... 24
5. רע"א 1104/07 עו"ד חיר נ' עו"ד גיל (2009)..... 18

עורך דין ועדים

1. ע"פ 226/54 אלופי נ' היועץ המשפטי לממשלה (1955)..... 11
2. ע"פ 814/78 מוסק נ' מדינת ישראל (1979)..... 22
3. ע"פ 840/79 ו 854/79 גבריאל נ' מדינת ישראל (1981)..... 13
4. ע"פ 526/90 עו"ד בלזר נ' מדינת ישראל (1991)..... 12
5. ע"א 5185/93 היועץ המשפטי לממשלה נ' מרום (1995)..... 15
6. על"ע 1381/94 לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מזרה (1996)..... 21

חובת סודיות וחסייון עורך דין

1. ע"א 44/61 רובינשטיין ושות' נ' מפעלי טכסטיל נצרת (1961)..... 28
2. ע"א 327/68 זינגר נ' ביינון (1968)..... 17
3. בג"צ 447/72 ישמחוביץ נ' ברוך (1973)..... 19
4. ע"א 440/75 זנדבנק נ' דנציגר (1976)..... 17
5. ע"א 662/77 מוסקונה נ' מאור (1978)..... 22
6. ע"פ 670/80 אבוהצירא נ' מדינת ישראל (1981)..... 11
7. ע"א 442/81 גרומט נ' סרוסי (1982)..... 14
8. בר"ע 615/81 אקב נ' בוזגלו (1982)..... 12
9. ב"ש 227/83 עו"ד מירון נ' מדינת ישראל (1983)..... 23
10. על"ע 17/86 עו"ד פלונית נ' לשכת עורכי הדין (1987)..... 27
11. ע"א 172/89 סלע חברה לביטוח נ' סולל בונה (1993)..... 24
12. רע"א 1412/94 הסתדרות מדיציניית הדסה נ' גלעד (1995)..... 17
13. בג"צ 744/97 גוזלן נ' השופט אמינוף (1997)..... 13
14. על"ע 5160/04 אשד נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (2005)..... 12
15. ב"ש 90130/08 ליברמן נ' מדינת ישראל (2008)..... 20
16. רע"פ 8873/07 היינץ ישראל בע"מ נ' מדינת ישראל (2011)..... 16

שידול ופרסומת

1. עלי"ע 3/73 עו"ד מאירי נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1974) 22
2. עלי"ע 13/86 עו"ד חטר ישי נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1988) 18
3. עלי"ע 5648/93 ישראל נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1994) 19

שכר טרחה

1. עלי"ע 18/85 עו"ד מימון נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1986) 23
2. ע"פ 1075/98 מדינת ישראל נ' אופנהיים (2000) 22
3. רע"א 6208/00 כהן, וילצ'ק ושות', עורכי דין נ' ימכ"א השקעות (2001) 19
4. ע"א 9282/02 יכין חקל בע"מ נ' עו"ד יחיאל (2004) 19
5. רע"א 4733/06 עו"ד עצמון נ' גב ארי פיתוח והשקעות (2006) 25
6. ע"א 4849/06 עו"ד קפלנסקי נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ (2008) 25
7. ע"א 8854/06 עו"ד קורפו נ' סרוצקין (2008) 27

חברות בלשכת עורכי הדין והסדרת העיסוק

1. בג"צ 2334/02 שטנגר נ' יו"ר הכנסת (2003) 28
2. עת"מ 159/06 זר נ' לשכת עורכי הדין (2006) 17
3. עע"ם 4408/07 לשכת עורכי הדין בישראל נ' אבו סאלם (2008) 20
4. ת"ט 181882/08 לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מוזס (2009) 21
5. עת"מ 2622/07 שגיא נ' לשכת עורכי הדין (2010) 28
6. עע"מ 1098/10 אונגיל נ' לשכת עורכי הדין (2010) 11

ההליך המשמעותי בלשכת עורכי הדין

1. עלי"ע 15/88 פלוני נ' פרקליט המדינה (1989) 26
2. עלי"ע 6/88 עו"ד קובלר נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1991) 27
3. עלי"ע 2579/90 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' פלוני (1991) 15
4. עלי"ע 2335/94 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' אריאן (1994) 14
5. עלי"ע 6039/93 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' עו"ד סעדיה (1996) 15
6. דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ נ' קראוס (1998) 18
7. עלי"ע 3467/00 הועד המחוזי נ' צלטנר (2002) 14
8. עלי"ע 736/04 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מזרחי (2004) 14

הוצאות אישיות

1. ע"א 4845/95 עו"ד ניר נ' מדינת ישראל (1995) 24
2. ע"א 6185/00 מאהר נ' מדינת ישראל (2001) 21

1. ע"פ 670/80 אבוחצירא נ' מדינת ישראל (1981)**נושא:** חובת סודיות, חסיון עורך דין.**תמצית פסק הדין (בייסקי):**

התחום הפלילי העברייני, שבו מנסה לקוח להפוך את עורך דינו לשותפו לעבירות, מצוי הרחק מהדבר שהמחוקק התכוון להגן עליו בדרך של חסיון עורך דין-לקוח, ועל כן חסיון זה אינו חל במקרים אלו.

2. בג"צ 4689/94 עו"ד אבי יצחק נ' השופט צמח (1994)**נושא:** ייצוג.**תמצית פסק הדין (קדמי):**

סניגור ישתחרר מייצוגו של נאשם רק ברשות בית המשפט (סעיף 17(א) לחסד"פ). לעניין זה, הפסקת ייצוג כל עוד נמשך המשפט - כלומר, ממועד הקראת כתב האישום ועד למתן גזר הדין - טעונה אישור בית משפט, גם אם קיימת הוראה בייפוי הכוח המגבילה ייצוג זה. שיקולי נוחות של עורך דין, לרבות שיקולים הנוגעים לגביית שכר טרחה, צריכים להישקל על-ידי עורך הדין בטרם ייטול על עצמו את ייצוג הנאשם, ואין הם יכולים לשמש כשיקולים לגיטימיים להפסקת הייצוג.

3. עע"מ 1098/10 אונגיל נ' לשכת עורכי הדין (2010)**נושא:** הסדרת העיסוק.**תמצית פסק הדין (רובינשטיין):**

אם עורך דין הואשם בעבירות חמורות בעת מילוי תפקיד ציבורי, לשכת עורכי הדין מוסמכת לשלול את זכותו לעסוק במקצוע. עם זאת, אם התיק המתנהל נגדו מתמשך שנים ארוכות בלא הכרעה, על הלשכה ליתן חשיבות לשיקול חלוף הזמן, שכן הפגיעה בחופש העיסוק היא חמורה.

4. ע"פ 236/88 איזמן נ' מדינת ישראל (1990)**נושא:** נאמנות עורך הדין.**תמצית פסק הדין (שמגר):**

אסור לעורך דין להטעות את בית המשפט, ובכלל זה הוא אינו רשאי לטעון טענות שקר ביודעין, אף אם הוא מביאן בשמו של הלקוח ומתוך מטרה לקדם את עניינו.

5. ע"פ 226/54 אלופי נ' היועץ המשפטי לממשלה (1955)**נושא:** עורך דין ועדים.**תמצית פסק הדין (חשין):**

זכותו ואף חובתו של עורך דין להיפגש עם עדיו ולהכניס לקראת משפט, אחרת ייחשב כרשלן. עורך דין אף רשאי לרענן את זכרון העדים לקראת המשפט, למשל באמצעות קריאת ההודעות שמסרו בזמנו למשטרה. עם זאת, אסור לעורך הדין לשים דברים בפיו של עד או להפגישו עם עדים אחרים, שמא יתאמו ביניהם גרסאות.

6. ת"א 1269/85 אמסלם נ' לוי (1992)**נושא: נאמנות עורך דין.****תמצית פסק הדין (קלינג):**

עורך דין חייב ליעץ ללקוח באופן שישא לו את מירב התועלת באופן כללי, ולא רק בהתייחס להליך המשפטי. כך, למשל, עורך דין שיעץ ללקוח שניזוק בתאונת דרכים שלא לשוב לעבודתו, על אף שיכול היה לעשות כן, פעל שלא לתועלתו הכללית של הלקוח או הציבור, ועל כן מעל בתפקידו.

7. בר"ע 615/81 אקב נ' בוזגלו (1982)**נושא: חובת סודיות, חסיון עורך דין.****תמצית פסק הדין (פריש):**

אם עורך דין מייצג את שני הצדדים באותה העסקה, שניהם נחשבים כלקוח אחד, ולא חל ביניהם חסיון עורך דין-לקוח, אף אם הם מתדיינים מאוחר יותר זה מול זה בבית המשפט.

8. על"ע 5160/04 אשד נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (2005)**נושא: חובת הסודיות, חסיון עורך דין.****תמצית פסק הדין (ארבל):**

באיזון בין זכותו של עורך דין להתגונן מפני אישום בהליכים משמעותיים לבין האינטרס של שמירת החסיון בין עורך הדין ללקוח, שהינו אינטרס ציבורי מובהק, יש לבחון איזו אשמה מיוחסת לעורך הדין, ומנגד - מהו המידע שעורך הדין מבקש לחשוף, האם הוא חיוני ורלוונטי להגנתו ומהי מידת הפגיעה שתיגרם בעקבות חשיפתו ללקוח ולאמון הציבור בקהיליית עורכי הדין. ייתכנו מקרים, הגם שהם חריגים, שבהם זכותו של עורך הדין להתגונן תגבר, ואז יהיה רשאי לחשוף אך ורק מידע שהוא רלוונטי והכרחי להגנתו. על בית הדין המשמעותי של לשכת עורכי הדין לבחון, האם במועד שבו נחשף המידע החסוי סבר עורך הדין, או שהיה לו יסוד לסבור, כי המידע שחשף נחוץ לו לצרכי הגנה בלבד, ולא לשם פגיעה בלקוח או לשם הכפשתו.

9. ע"פ 526/90 עו"ד בלזר נ' מדינת ישראל (1991)**נושא: עורך דין ועדים.****תמצית פסק הדין (שמגר):**

עורך דין לא יבוא בדברים עם אדם העומד להעיד במשפט מטעם הצד שכנגד, בעניין הנוגע לעדותו. חריגים: (1) ניתנה הסכמת הצד שכנגד או בא כוחו (אם הוא מיוצג); (2) כאשר עורך הדין עומד להזמין לעדות מטעם לקוחו עד שהוזמן להעיד מטעם הצד שכנגד, ומתקיים גם אחד התנאים הבאים: (א) העד הוא לקוחו של עורך הדין; (ב) אם לקוחו הוא תאגיד - העד הוא יו"ר הדירקטוריון, יו"ר ההנהלה או המנכ"ל; (ג) במשפט אזרחי - העד פעל מטעם לקוחו בעניין נושא המשפט; (ד) ניתן אישור בית משפט; (ה) ניתן אישור הוועד המחוזי (כללים 37(ב)-(ג) לכללי האתיקה). לעניין הסכמת הצד שכנגד (כאמור בסעיף 1(1)), אין די בכך שהעדים נפגשו עם עורך הדין בנוכחות עורך דינם שלהם, ויש צורך כי הצד שכנגד עצמו, או בא כוחו, ייתנו את ההסכמה. לדוגמה: במשפט הפלילי, מפגש עם עדי התביעה (מטעם המדינה) מחייב את הסכמתה של המדינה לכך.

10. רע"א 15/05 עו"ד בלטר נ' יגאלי (2005)**נושא: ייצוג.****תמצית פסק הדין (גרוניס):**

עורך דין המעוניין להשתחרר מייצוג לקוח, בהליך אזרחי, בשל אי תשלום שכר טרחה - בקשתו תאושר. זאת, אלא אם קיימים שיקולים המנחים לנהוג אחרת, למשל, אם השחרור מן הייצוג יוביל לדחייה ארוכה של ההליך השיפוטי, או אם ההליך כבר מצוי בשלבים מתקדמים.

11. ע"פ 2130/95 בשיר נ' מדינת ישראל (1997)**נושא: ניגוד עניינים.****תמצית פסק הדין (קדמי):**

טענה בדבר ניגוד עניינים של סניגור, הנובע מייצוג של כמה נאשמים במשותף, תיבחן בשני שלבים. ראשית, יש לבחון האמנם קיים ניגוד אינטרסים; וככל שהתשובה על שאלה זו חיובית - יש לבחון האם ניגוד האינטרסים תורם בפועל לפגיעה בזכות לייצוג הולם. לעניין זה, על הסניגור לבחון האם יש לנאשמים אינטרס משותף או שמא האינטרסים שלהם מתנגשים זה בזה, אז עליו להימנע מלייצגם יחד.

12. בג"צ 4330/93 עו"ד גאנס נ' ועד מחוז תל אביב של לשכת עורכי הדין (1996)**נושא: עורך הדין והצד שכנגד.****תמצית פסק הדין (ברק):**

עורך דין שלקוח העביר לטיפולו עניין המצוי בטיפולו של עורך דין אחר, חייב להודיע על כך לעורך הדין האחר בלא דיחוי, וכן לוודא כי הודעתו נמסרה. ההוראה שהיתה קבועה בעבר בכלל 27 לכללי האתיקה, על פיה יש לקבל את הסכמת עורך הדין האחר להעברת העניין, באופן המקנה לו זכות וטו על כך - בטלה, בשל פגיעתה הבלתי-מידתית בזכות החוקתית לחופש העיסוק של עורך הדין הנעבר, כמו גם באוטונומית הרצון הפרטי של הלקוח.

13. ע"פ 840/79 ו-854/79 גבריאלי נ' מדינת ישראל (1981)**נושא: עורך דין ועדים.****תמצית פסק הדין (י' כהן):**

אין מניעה מלרענן זכרונו של עד באמצעות הקראת חלקים מאמרות ומעדויות קודמות שמסר למשטרה ולבית המשפט, גם במהלך הפסקות בחקירתו הראשית. כיוצא בזה, אין מניעה כי לאחר רענון זכרונו הוא ישוב אל דוכן העדים וימסור עדות שיש בה פרטים חדשים. זאת, להבדיל מהדרכת עד, באופן ששם דברים בפיו, הגורעת ממשקל עדותו.

14. בג"צ 744/97 גוזלן נ' השופט אמינוף (1997)**נושא: חסיון, חסיון עורך דין.****תמצית פסק הדין (גולדברג):**

חסיון פרקליט-לקוח חל על דברים ומסמכים שהוחלפו בין הצדדים. לעניין זה, לקוח הוא גם לקוח פוטנציאלי - קרי, מי שנועד עם פרקליט כדי לבחון אם לשכור את שירותיו המקצועיים, גם אם לא נקשרה לבסוף עסקת ייצוג. לעומת זאת, חסיון עורך דין-לקוח אינו חל על מי שנועד עם פרקליט במטרה לתווך בינו לבין לקוח.

15. ע"א 442/81 גרומט נ' סרוסי (1982)

נושא: חובת הסודיות, חסיון עורך דין.

תמצית פסק הדין (י' כהן):

כאשר שני לקוחות פונים במשותף לעורך דין אחד, הרי דברים ומסמכים שהוחלפו בין לקוח אחד לבין עורך הדין לגבי העניין המשותף אינם חסויים בפני הלקוח האחר. אפילו אם עורך הדין שערך את ההסכמים בין בעלי הדין היה עורך דינו של צד אחד בלבד, גם אז אין כל חסיון לגבי מה שהתרחש בנוכחות הצד האחר.

16. בג"צ 1437/02 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' לשכת עורכי הדין (2004)

נושא: ייצוג.

תמצית פסק הדין (חיות):

תקנה הפוגעת בזכות היסוד של אדם לייצוג, וכיוצא בזה בזכות היסוד שלו להליך הוגן, תיבחן בהתאם לאמות מידה חוקתיות. כך, למשל, תקנה שאינה מאפשרת לאסיר ולפרקליטו לשוחח מבלי שאיש ישמע, אף אם נועדה לתכלית ראויה (להתמודד עם חשש לביצוע עבירה), אינה בהכרח עומדת באמות המידה החוקתיות, ודאי כאשר לא קיימת הסמכה מפורשת של המחוקק לפגוע בזכות כאמור.

17. על"ע 3467/00 הועד המחוזי נ' צלטנר (2002)

נושא: ההליך המשמעותי בלשכת עורכי הדין.

תמצית פסק הדין (פרוקצ'יה):

בהליכי משמעת נגד עורך דין שהורשע בעבירה שיש עמה קלון, צריך לבחון את השפעתה של ההרשעה על המשך עיסוקו כמו גם על תדמית המקצוע כולו. כיוון שקלון מעיד על דופי מוסרי במעשיו של המורשע, הוא אינו פוגע רק באמון שהציבור רוכש לעורך הדין, אלא באמון בכל העוסקים במקצוע, ויש לנקוט נגדו באמצעי משמעת ראויים, התואמים את חומרת המעשים.

18. על"ע 2335/94 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' אריאן (1994)

נושא: ההליך המשמעותי בלשכת עורכי הדין.

תמצית פסק הדין (בד):

בית דין משמעותי רשאי, מטעמים מיוחדים שיפורטו בהחלטתו, לקבל ראייה שאינה קבילה בבית משפט (סעיף 67 לחוק לשכת עורכי הדין). מקל וחומר, ברי כי הוא מוסמך לקבל אמרת חוץ של עד שחזר בו מהודעתו, בהתאם לסעיף 10א לפקודת הראיות (חרף לשון ההוראה המגבילה עצמה להליך פלילי).

19. על"ע 736/04 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מזרחי (2004)

נושא: ההליך המשמעותי בלשכת עורכי הדין.

תמצית פסק הדין (רובינשטיין):

כללי האתיקה והדין המשמעותי, לרבות הדרישה מעורך דין לפעול בדרך ההולמת את המקצוע, חלים גם כאשר הוא מעורב בתיק באופן אישי - למשל, מייצג את עצמו או מי מבני משפחתו. כך, למשל, עורך דין אינו רשאי להשתמש בלשון בלתי מכובדת בכתבי בית דין ולטעון כי היה זה בשעת כעס או בשם חופש הביטוי.

20. על"ע 6039/93 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' עו"ד סעדיה (1996)

נושא: ההליך המשמעתי בלשכת עורכי הדין, התנהגות שאינה הולמת את המקצוע.

תמצית פסק הדין (אור):

על עורך דין להתבטא בלשון מנומסת, מאופקת ונקייה, שיש בה כדי לשמור על כבודו, על כבוד הזולת ועל כבוד המקצוע. זאת, אף אם הלקוח מורה לו להתבטא אחרת, שאז עליו לסרב ובליט ברירה להתפטר. לעניין זה, לא קיימת חשיבות רק לתוכן ההתבטאות, אלא גם לסגנונה ולדרך שבה נאמרה.

21. על"ע 2579/90 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' פלוני (1991)

נושא: ההליך המשמעתי בלשכת עורכי הדין.

תמצית פסק הדין (ברק):

לשכת עורכי הדין מוסמכת לנקוט הליכי משמעת נגד עורך דין שהורשע בפלילים, ככל שהיה בעבירה משום קלון (סעיף 75 לחוק לשכת עורכי הדין). לעניין קלון, הרי שמדובר במושג עמום ויש לצקת בו תוכן בהתחשב בנסיבות כל מקרה. כך, למשל, עבירה שיטתית על חוקי המדינה, המעידה על זלזול בחוק, או עבירה המעידה על אופי פגום, על היעדר שליטה ביצר או על תפיסה אתית מעוותת של החוק - אף אם לא בוצעו במסגרת עיסוקו של עורך הדין - יש עמן קלון.

22. בד"מ 69/97 הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין נ' פלונית (1997)

נושא: ניגוד עניינים.

תמצית פסק הדין (דעת רוב):

מחובתו המקצועית של עורך דין לייצג את לקוחותיו בנאמנות, באופן משוחרר משיקולים זרים המקימים חשש לניגוד עניינים. לעניין זה, די בחשש בלבד, גם אם בפועל לא נגרם כל נזק, כאשר הבחינה היא אובייקטיבית ובלתי תלויה בשיפוט הנוגעים בדבר. כך, למשל, חל על עורך דין איסור לטפל נגד לקוח בעניין או בקשר לעניין שבו טיפל למען אותו לקוח בעבר (כלל 16 לכללי האתיקה).

23. על"ע 13/88 הועד המחוזי תל אביב נ' בניאל (1991)

נושא: עורך דין והצד שכנגד.

תמצית פסק הדין (אלון):

עורך דין אינו רשאי לאיים על הצד שכנגד אולם רשאי "להתרות בנקיטת אמצעים חוקיים" - קרי, לפרט על האמצעים שבהם ינקוט לקוחו למען מימוש זכויותיו (כלל 24 לכללי האתיקה). לעניין זה, מדובר באמצעים שנועדו באופן ישיר וטבעי למימושן של הזכויות. לפיכך, איום בנקיטת הליכים פליליים, כגון פנייה למשטרה, לשם מימוש זכויות אזרחיות, הוא אסור, הגם שהפנייה למשטרה כשלעצמה חוקית ונטולת פסול.

24. ע"א 5185/93 היועץ המשפטי לממשלה נ' מרום (1995)

נושא: עורך דין ועדים.

תמצית פסק הדין (גולדברג):

עורך דין המעיד מטעמו של אדם לא יוכל לייצגו (כלל 36 לכללי האתיקה), שמא ייווצר ניגוד עניינים בין חובתו כלפי הלקוח לבין חובתו כלפי בית המשפט. עדות כגון זו, הגם שלא בהכרח תיפסל, לא תזכה למשקל ראייתי משמעותי.

25. רע"פ 8873/07 היינץ ישראל בע"מ נ' מדינת ישראל (2011)**נושא: חובת הסודיות, חסיון עורך דין.****תמצית פסק הדין (ביניש):**

חסיון בין עורך דין ללקוח חל על כל מה שהוחלף ביניהם לצורך השירות המשפטי, לרבות בדרך של מפגש, טלפון, דואר אלקטרוני וכיוצא באלה. מסמכים העומדים בתנאים הללו יהיו חסויים גם אם נתפסו מחוץ למשרד עורך הדין, אצל הלקוח, מכוח צו חיפוש. לעניין זה, קיימת הנחה כי מסמכים המצויים בחזקת עורך הדין אמנם נועדו לצורך השירות המשפטי, אולם אין קיימת הנחה דומה כאשר הם מצויים בחזקת הלקוח. מכל מקום, החסיון אינו חל אם הוא מנוצל לרעה על-ידי מי מהצדדים, למשל לצורך ביצוע עבירה או לשם סיוע בביצועה. זאת ועוד, טענת חסיון תוכרע על-ידי בית המשפט, אליו יועברו המסמכים לאחר שהוכנסו למעטפה אטומה ונשמרו בכספת בית המשפט, וככל שקיימת עילה לכאורה לטענה, לא יוכל בעל הדין שכנגד לעיין במסמכים עד להכרעה כאמור.

26. ע"א 4223/12 המרכז למימוש זכויות רפואיות נ' לשכת עורכי הדין (2014)**נושא: ייחוד המקצוע.****תמצית פסק הדין (ארבל):**

תכליתו של סעיף 20 לחוק לשכת עורכי הדין, הקובע את תחומי ייחוד מקצוע עריכת הדין, היא להבטיח כי רק מי שיש לו את הידע וההכשרה המתאימים יעניק שירותי משפט לציבור הרחב. הסדר זה מעניק מונופול לעורכי דין על מתן שירות משפטי, ועל כן יש בו כדי לפגוע בחופש העיסוק, באוטונומיה של הפרט לבחור לעצמו את האדם שייצגו ובנגישות למערכת המשפט והצדק. לפיכך, יש לפרש את הוראת סעיף 20 בצמצום, ולייחדה למקרים שבהם דרוש המונופול לצורך הגנה על האינטרס הציבורי.

לשם מענה לשאלה מתי תהא הצדקה לכך שהשירות ייחוד לעורכי דין, ניתן להיעזר בשלוש אמות-מידה: מה היקף שיקול הדעת הכרוך בביצוע השירות או הפעולה הניתנים לציבור; מהו פוטנציאל הנזק לציבור עקב שירות לקוי; ומהי החלופה העומדת לציבור למימוש זכויותיו, אם ייאסר מתן השירות על-ידי מי שאינו עורך דין. לאור זאת, אין מקום לאפשר לעובדי המרכז למימוש זכויות רפואיות לבחון את זכויותיהם של הלקוחות ולייעץ להם באשר למסלולים שבהם רצוי לתעל את תביעותיהם למוסד לביטוח לאומי, לקצין התגמולים, לחברות הביטוח וכו', שכן בפעולות אלה טמון שיקול דעת ממשי שהוא בבחינת ייעוץ משפטי. מנגד, סיוע הניתן ללקוחות על-ידי צירוף חוות-דעת רפואיות הנערכות על-ידי רופאי המרכז לטפסי התביעה והערר המוגשים לגופים השונים - אין בו משום הסגת גבול המקצוע. חוות-דעת אלה הן מסמכים מקצועיים בתחום הרפואה, ואין מדובר בייעוץ משפטי, במסמך בעל אופי משפטי או בפנייה לגופים שיפוטניים או מעין-שיפוטניים באופן המפר את החוק.

27. בג"ץ 4495/99 הסניגוריה הציבורית המחוזית נ' ועדת הערר (1999)**נושא: נאמנות עורך הדין.****תמצית פסק הדין (חשין):**

סניגור ציבורי חב חובות יתר הנדרשות ממעמדו הציבורי ומהחשש כי אם יחטא לתפקידו, יטיל הדבר כתם על שירות הסניגוריה הציבורית כולו. מדובר בעורך דין שיכול לייצג את הנאשם באופן הולם, ושעבודתו מאופיינת בנאמנות, הגינות, הוגנות, יושר, אמירת אמת, נימוס וכבוד לזולת. סניגור שהורשע בעבירות משמעת חמורות אינו עומד בתנאים כאמור.

28. רע"א 1412/94 הסתדרות מדיציניית הדסה נ' גלעד (1995)**נושא:** חובת סודיות, חסיון עורך דין.**תמצית פסק הדין (ברק):**

מסמך שהוכן לקראת משפט נהנה מחסיון, אף אם המשפט טרם החל, אם המטרה העיקרית שעמדה ביסוד הכנתו היתה המשפט הצפוי. מסמך שנערך מטעמים שאינם קשורים למשפט צפוי, לא ייחנה מחסיון רק משום שיש בו כדי לתרום למשפט. כך, למשל, דו"ח פנימי שהכין בית חולים, שמטרתו להפיק לקחים מאירוע שהתרחש, לא יזכה לחסיון, אף אם שימש בהמשך במסגרת הליך משפטי.

29. על"ע 1747/91 ועד מחוז דרום נ' שמואל (1992)**נושא:** נאמנות עורך הדין.**תמצית פסק הדין (ד' לוינ):**

אמון מלא בין עורך דין לבין לקוח הוא נשמת אפו של מקצוע עריכת הדין, ופגיעה בו אינה אך פגיעה בלקוח אלא במחנה עורכי הדין כולו ובכבוד המקצוע. כך, למשל, התנהלותו הפסיבית של עורך דין, שלא טרח ליצור קשר עם לקוח למרות שמונה לייצגו וקיבל ממנו שכר טרחה, היא מזלזלת ופסולה, ויש להענישו עליה בחומרה הראויה.

30. ע"א 327/68 זינגר נ' בינון (1968)**נושא:** חובת סודיות, חסיון עורך דין.**תמצית פסק הדין (ויתקון):**

חסיון עורך דין-לקוח חל גם על חומר שהוכן על-ידי גורם שלישי, לבקשת עורך הדין או לקוחו, לגבי הליך משפטי קיים או עתידי. לדוגמה: דוחות חקירה של שמאים שנועדו לבסס תביעה הנוגעת לפוליסת ביטוח.

31. ע"א 440/75 זנדבנק נ' דנציגר (1976)**נושא:** חסיון עורך דין.**תמצית פסק הדין (שמגר):**

מסמך הנושא את הכותרת "מבלי לפגוע בזכויות" או "כל הזכויות שמורות" הוא חסוי בהתקיים שניים: הוא נערך במסגרת משא ומתן לפשרה; ולאחר כשלון המשא ומתן אחד מהצדדים מבקש להשתמש בו כ"הודאת בעל דין".

32. עת"מ 159/06 זר נ' לשכת עורכי הדין (2006)**נושא:** הסדרת העיסוק, הכשרה למקצוע עריכת הדין.**תמצית פסק הדין (נעם):**

הרשעתו של אדם בפלילים מחוץ למדינה היא שיקול רלוונטי בקביעת לשכת עורכי הדין אם לרשמו כמתמחה אם לאו. חוק המרשם הפלילי אינו חל על עבירות שלא בוצעו בישראל, ועל כן גם תקופת ההתיישנות הקבועה בו לעבירות אינה חלה בעניינו של אותו אדם.

33. בג"צ 344/65 חג'אזי נ' שר המשפטים (1965)**נושא: ייצוג.****תמצית פסק הדין (ברנזון):**

אדם יכול להיות מיוצג על-ידי פרקליט זר, קרי - שאינו חבר בלשכת עורכי הדין בישראל, במקרים חריגים בלבד (סעיף 23 לחוק לשכת עורכי הדין). בקשה לייצוג זר תיבחן באופן אובייקטיבי, בלא תלות בתחושת הסובייקטיבית של אותו אדם לגבי טיב הייצוג שיזכה לו מפרקליט ישראלי.

34. על"ע 13/86 עו"ד חטר ישי נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1988)**נושא: פרסומת.****תמצית פסק הדין (ברק):**

הופעתו של עורך דין בתקשורת על מנת ליתן הסבר מקצועי משפטי על עניין בעל חשיבות ציבורית אינה נחשבת כעשיית פרסומת אסורה. בהופעה שכזו, שאין בה דברי שבח עצמי, ממלא עורך הדין את תפקידו, שומר על כבוד המקצוע ורמתו ומוסר מידע שלציבור יש בו עניין.

35. רע"א 1104/07 עו"ד חיר נ' עו"ד גיל (2009)**נושא: עורך הדין והצד שכנגד.****תמצית פסק הדין (ריבלין):**

על עורך דין להתנהל בבית המשפט בדרך ארץ, תוך שמירה על כבוד הזולת (כללים 23 ו-33 לכללי האתיקה). תרבות דיון קלוקלת של עורך דין, המשתלח באופן בלתי מכובד בבעלי דין ובעורכי דין אחרים, לא תטופל דרך הליכים פליליים או אזרחיים, וכך גם לא דרך חוק לשון הרע, אלא דרך הליכי משמעת שעל לשכת עורכי הדין לנקוט נגדו.

36. ע"א 6185/00 עו"ד חנא נ' מדינת ישראל (2000)**נושא: נאמנות עורך הדין.****תמצית פסק הדין (חשין):**

הנאמנות הכפולה בה חב עורך דין - ללקוח ולבית המשפט, אינה מקימה סתירה, שכן מי שאינו מסייע לבית המשפט לעשות משפט חוטא גם לחובתו כלפי הלקוח. זאת ועוד, הטלת הוצאות אישיות על עורך דין תיעשה אך במקרים נדירים, כאשר נהג בזדון או בזלזול תוך שיבוש הליכי המשפט, ורק לאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע טענות להגנתו.

37. דנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ נ' קראוס (1998)**נושא: ההליך המשמעותי בלשכת עורכי הדין.****תמצית פסק הדין (זמיר):**

יש מקרים שבהם נראה לעין כי האתיקה חלשה ואין בכוחה להבטיח התנהגות ראויה, אם משום שאינה ברורה או מוסכמת, אם משום שאין לה מנגנון יעיל של אכיפה ואם מטעם אחר. במקרה כזה, ככל שאינטרס ציבורי חשוב נתון בסכנה ממשית, עשוי המשפט לעבור את הגדר המפרידה בינו לבין האתיקה ולהפוך כלל אתי לכלל משפטי מחייב, כדי להקנות לו את הכוח הנדרש להשליט סדר ראוי. זהו תהליך מוכר, שכן המשפט מתרחב בהתמדה על חשבון האתיקה.

38. ע"א 9282/02 יכין חקל בע"מ נ' עו"ד יחיאל (2004)**נושא: שכר טרחה.****תמצית פסק הדין (ריבלין):**

בית המשפט עשוי לקבוע את שכר טרחתו של עורך דין במקרים מסוימים, למשל כאשר לא נערך הסכם שכר טרחה, או כאשר נערך הסכם חלקי שאינו מסדיר היבט מסוים בשכר הטרחה, או כאשר נערך הסכם אולם הוא אינו תקף. לעניין זה, היעדר הסכם תקף ושלם יזקק לחובת עורך הדין, שכן הוא האחראי לעורכו כשורה, ומחדלו שלא לעשות כן - הגם שלא יפגע בעצם זכאותו לשכר - עלול לפגוע בגובהו.

39. בג"צ 447/72 ישמחוביץ נ' ברוך (1973)**נושא: חסיון, חסיון עורך דין.****תמצית פסק הדין (זוסמן):**

על אף החסיון שחל על היחסים בין רופא ללקוח, עצם היזקקותו של אדם לשירות רופא כמו גם הסכומים ששולמו לרופא על כך אינם נחשבים לפרטים חסויים. על כן, רופא החשוד בעבירות מס אינו יכול לטעון לחסיון על כרטיסיות הרפואיות, מה גם שממילא היה עליו להציג בפני פקיד השומה. דברים אלה נכונים גם למקצוע עריכת הדין.

40. על"ע 5648/93 ישראל נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1994)**נושא: פרסומת.****תמצית פסק הדין (שטרסברג כהן):**

עורך דין המפרסם את עיסוקו שלא באחת מהדרכים שנקבעו לכך בחוק (סעיף 55 לחוק לשכת עורכי הדין) - ככל שניתן להוכיח אצלו מחשבה פלילית מסוג כוונה או אי אכפתיות (פזיזות) - עובר עבירה.

41. ע"א 420/75 כהן נ' עו"ד אייזן (1976)**נושא: נאמנות עורך הדין.****תמצית פסק הדין (ברנזון):**

על עורך דין ליטול יוזמה ולברר עובדות הרלוונטיות לתיק, גם אם הלקוח לא הציג בפניו מיוזמתו שלו, אחרת ייחשב כרשלן. עם זאת, ייתכן כי גם על הלקוח יוטל אשם תורם לעניין זה.

42. רע"א 6208/00 כהן, וילצ'ק ושות', עורכי דין נ' ימכ"א השקעות (2001)**נושא: שכר טרחה.****תמצית פסק הדין (דורנר):**

עורך דין רשאי לעכב כספים, נכסים או מסמכים של לקוח כדי להבטיח את תשלום שכר טרחתו ואת החזר הוצאותיו, בתנאי שהגיעו לידי בעקבות מתן שירות מקצועי ללקוח, ובתנאי שהגיש תביעה לעניין זה תוך שלושה חודשים מהמועד שבו דרש הלקוח להשיב לידי את המעוכב (סעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין). לעניין הגשת התביעה, על עורך הדין להראות כי פנה לערכאת השיפוט המתאימה בתוך התקופה הנקובה לצורך גביית חובו, אחרת פוקעת זכות העכבון.

43. ע"א 37/86 לוי נ' שרמן (1990)**נושא: נאמנות עורך הדין, ניגוד עניינים.****תמצית פסק הדין (ד' לוי):**

עורך דין המטפל בלקוח חב כלפיו חובת נאמנות, לרבות חובת זהירות - לדעת את החוק הבסיסי ואת החיזוקים הנוגעים לעניינו; לעמוד בלוח הזמנים הקבוע בחוק; להכין את כתבי בית המשפט, לפעול על-פי סדרי הדין, להופיע בפני ערכאת השיפוט כנדרש ולנהל דיונים כראוי; וכן לפעול מחוץ לכתלי בית המשפט כעורך דין סביר. לעניין זה, טעות בשיקול דעת גרידא אינה מהווה הפרה של חובת הנאמנות. זאת ועוד, החובה חלה גם כלפי צדדים שלישיים שניזוקו מהתנהלותו של עורך הדין במישרין, כאשר היקפה נקבע בהתחשב בנסיבות. אם עורך הדין הפר את חובת הנאמנות שלו כלפי לקוח, הוא חשוף לתביעה חוזית, במקרים מסוימים גם לתביעה נזיקית (בגין רשלנות מקצועית) ואף להליכי משמעת. בנוסף יצוין, כי חובת הנאמנות של עורך הדין חלה גם כאשר הוא מייצג לקוחות בעלי אינטרסים מנוגדים, אז עליו לשאת בתוצאות הנובעות מהפרתה כלפי מי מהם. לדוגמה: כאשר עורך הדין מייצג גם קבלן וגם רוכשי דירות בעסקת מכר (ייצוג זה מותר לפי חוק רק בהתייחס לרישום הדירה, ובשאר העניינים יהיו רוכשי הדירות מיוצגים בנפרד).

44. ב"ש 90130/08 ליברמן נ' מדינת ישראל (2008)**נושא: חובת הסודיות, חסיון עורך דין.****תמצית פסק הדין (ברוך):**

חסיון עורך דין-לקוח אינו חל כאשר ישנן ראיות לכאורה למעורבות עורך הדין בפעילות עבריינית של לקוחו. הרף הנדרש הוא של "ראיות לכאורה" ואין די בחשד סביר.

45. עע"ם 4408/07 לשכת עורכי הדין בישראל נ' אבו סאלם (2008)**נושא: הסדרת העיסוק, הכשרה למקצוע עריכת דין.****תמצית פסק הדין (פוגלמן):**

סמכותה של הלשכה לסרב לרשום מתמחה (בהתחשב בתנאי סעיף 27 לחוק לשכת עורכי הדין) כפופה לביקורת שיפוטית. בית המשפט לא יחליף את שיקול דעתה בשיקול דעתו, אף אם הוא סבור כי מן הראוי היה להכריע אחרת, אך יבחן אם שיקול דעת זה נתון בתוך מתחם הסבירות המנהלי.

46. ת"א 4033/02 לשכת עורכי הדין בישראל נגד אלבז (2005)**נושא: ייחוד המקצוע.****תמצית פסק הדין (דעת רוב):**

העיסוק במקצוע עריכת הדין שמור למי שהוסמך לכך על-ידי לשכת עורכי הדין בלבד. בין היתר, לא יתאפשר למי שאינו עורך דין לערוך מסמכים משפטיים או לנהל משא ומתן משפטי למען אדם אחר - לרבות פנייה למסגרות מעין שיפוטיות בגופי ממשלה (כגון המוסד לביטוח לאומי או מס הכנסה), ניסוח מכתבים בעלי אופי משפטי (כגון דרישה לחוב או התראה לפני נקיטת הליכים), גביית תצהירים וכיוצא באלה; אך למעט פעולות שמרכז הכובד שלהן אינו ייצוג, כגון תרגום, הקראת הכתוב, ליווי, העמדת מידע, סיוע טכני בהכנת מסמך, מילוי טופס וכיוצא באלה. זאת ועוד, מי שאינו עורך דין, ופועל למטרות רווח, לא יוכל להציג עצמו כמספק שירותים משפטיים, לרבות "מימוש זכויות", אולם יוכל להציג עצמו כמי שנותן שירותים אחרים, שאינם משפטיים, ובמידת הצורך מפנה את לקוחותיו לקבלת שירותים כאלה אצל עורך דין.

47. ת"א 9270/07 לשכת עורכי הדין נ' המרכז למימוש זכויות רפואיות (2012)**נושא: ייחוד המקצוע.****תמצית פסק הדין (שפירא):**

"זכויות רפואיות" הן למעשה "זכויות משפטיות", שכן הן מגיעות לבני אדם מכוח הדין. הסכם מתן שירות למען מימוש זכויות רפואיות על-ידי מי שאינו עורך דין, הגם שמציין מפורשות כי אינו כולל מתן שירות משפטי, ייבחן על-פי מהותו. ככל שנותן השירות מסייע להכריע בסוגיות משפטיות בפועל - מייצג בפני גופים שיפוטיים או מעין-שיפוטיים, מסייע לערוך מסמכים בעלי אופי משפטי, נותן ייעוץ או חיווי דעת משפטי, פונה בדרישה לתשלום פיצויים או להכרה בנוזק ממוסדות שונים, פונה לפקיד מס הכנסה, ביטוח לאומי וקצין תגמולים וכיוצא באלה - ועושה זאת עבור תמורה כספית, הרי שהוא מסיג את גבול מקצוע עריכת הדין.

48. ת"ט 181882/08 לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מוזס (2009)**נושא: הסדרת העיסוק, חברות בלשכה.****תמצית פסק הדין (קליין):**

בית המשפט לא יתערב התערבות יתר בניהול המקצוע המשפטי, וינהג בזהירות ראויה בבואו לבחון סוגיות הנוגעות לניהול הפנימי של מוסדות לשכת עורכי הדין ותקציבה. לעניין זה, קביעת דמי חבר מופנית לעורכי דין בלבד, ועל כן אינה יוצרת נורמה משפטית ואינה נחשבת לתקנה בת פועל תחיקתי המחויבת בפרסום ברשומות. דמי חבר גם אינם "מס" או "אגרה", ואין הכרח כי יהא קשר בין פעילותו של חבר בלשכה או במקצוע לבין הסכום שהוא משלם.

49. על"ע 1381/94 לשכת עורכי הדין נ' עו"ד מזרה (1996)**נושא: עורך הדין ועדים.****תמצית פסק הדין (ברק):**

ככלל, על עורך דין חל איסור להיפגש עם עדי הצד שכנגד (כלל 37(ב) לכללי האתיקה). כדי לגבש אישום לעניין זה, יש להוכיח יסוד נפשי של מודעות - קרי, כי עורך הדין ידע שהאדם עמו נפגש הוא עד מטעם הצד שכנגד. יצוין, כי אדם המגיש תצהיר מטעמו של צד נחשב לעדו, שכן ייתכן כי ייקרא להעיד על תצהירו.

50. ע"א 6185/00 מאהר נ' מדינת ישראל (2001)**נושא: הוצאות אישיות.****תמצית פסק הדין (חשין):**

לבית המשפט סמכות טבועה להטיל על עורך דין הוצאות אישיות, אולם הדבר ייעשה במקרים חריגים בלבד, כאשר קיים טעם ממשי לכך - למשל, הפרת חובתו של עורך הדין כלפי בית המשפט - ורק לאחר שניתנה לו הזדמנות לטעון לעניין זה.

51. על"ע 3/73 עו"ד מאירי נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1974)

נושא: שידול.

תמצית פסק הדין (זוסמן):

עורך דין אינו רשאי, בעצמו או על-ידי אחר, לשדל אדם למסור לידיו עבודה. לעניין זה, פגישת ייעוץ בלא תשלום אינה נחשבת לשידול, אלא אם יש בה כדי לכבול את הנועץ להמשך שירות מקצועי. כך, למשל, עורך דין חוטא בשידול אסור כאשר הוא מגיע להסכמה עם אגודה מקצועית כי זו תפנה אליו את חבריה לפגישת ייעוץ בלא תשלום, כאשר המשך השירות המקצועי, ככל שיידרש, יחויב בתשלום.

52. ע"פ 1075/98 מדינת ישראל נ' אופנהיים (2000)

נושא: שכר טרחה.

תמצית פסק הדין (דורנר):

עורך דין אינו רשאי לקזז, מכספים המוחזקים אצלו בעבור לקוח, סכומי שכר טרחתו או החזר הוצאותיו המשפטיות, אלא אם קיבל הסכמה מפורשת לכך מהלקוח.

53. ע"פ 814/78 מוסק נ' מדינת ישראל (1979)

נושא: עורך דין ועדים.

תמצית פסק הדין (לנדוי):

עורך דין רשאי לחקור עד כדי לבחון את מהימנות גרסתו, אולם אינו רשאי לשים בפיו דברים ביודעו כי העד אינו מאמין בנכונותם.

54. ע"א 662/77 מוסקונה נ' מאור (1978)

נושא: חובת סודיות, חסיון עורך דין.

תמצית פסק הדין (בכור):

עורך דין אינו חייב למסור כראיה דברים ומסמכים שהוחלפו בינו לבין לקוח או לבין אדם מטעם הלקוח, הקשורים באופן ענייני לשירות המקצועי - לרבות עריכת חקירות, איסוף חומר, בדיקתו ומתן חוות דעת עליו; ולרבות מסמכים שהוכנו לקראת היוועצות עם עורך דין בקשר להליכים משפטיים קיימים או צפויים, אף אם טרם הוחלפו בין הצדדים. לכן לדוגמה, חומר שהוכן על-ידי גורם שלישי (למשל, חוקר פרטי) לבקשת הלקוח או לבקשת עורך הדין, נחשב כחסוי. עם זאת, בתביעת לשון רע שהוגשה נגד אותו גורם שלישי בהתבסס על תוכן החומר שהכין, ניתן יהיה לחייב אותו לחשוף את מקורות המידע.

55. ע"א 554/87 מזור נ' אריאלי (1990)

נושא: נאמנות עורך דין, חובת עורך דין כלפי הלקוח.

תמצית פסק הדין (נתניהו):

פרקליט חייב להשתמש במיומנות מקצועית סבירה כדי לשמור על זכויות לקוחו, וכך בין היתר להכין חוזה שיבטיחן באופן המיטבי; לדרוש ערבויות מספקות; ולהזהיר מפני מסירת מלוא התמורה לצד השני בלא בטוחה מתאימה - שאם לא כן, מדובר בהתרשלות. עם זאת, ככל שלא הוכח קשר סיבתי בין ההתרשלות לבין הנזק שנגרם ללקוח, לא יישא הפרקליט באחריות.

56. על"ע 18/85 עו"ד מימון נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1986)

נושא: שכר טרחה.

תמצית פסק הדין (בד):

לעורך דין זכות לעכב כספים, נכסים או מסמכים של לקוח כדי להבטיח את תשלום שכר טרחתו והחזר הוצאותיו, בהתקיים התנאים המנויים לכך בחוק (סעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין). ככל שקיימת התנגשות בין זכות העכבון לבין חובת הנאמנות של עורך הדין כלפי הלקוח - תיסוג הזכות מפני החובה. כך, למשל, עורך הדין אינו רשאי לעכב אצלו מסמכים משפטיים של לקוח המעוניין להעבירם לטיפולו של עורך דין אחר, לאחר שנים שבהם לא טיפל כיאות בעניינו של אותו לקוח; וכן נאסר עליו להפעיל את זכות העכבון אם העיכוב יסב ללקוח נזק בלתי הפיך.

* הלכה זו רוככה בהמשך.

57. ב"ש 227/83 עו"ד מירון נ' מדינת ישראל (1983)

נושא: חובת סודיות, חסיון עורך דין.

תמצית פסק הדין (כהן):

אחד התנאים לתחולת חסיון עורך דין-לקוח הוא כי הדברים והמסמכים שהוחלפו ביניהם קשורים לשירות המקצועי. לעניין זה, שירות מקצועי כולל את כל הפעולות המנויות בסעיפים 20 ו-22 לחוק לשכת עורכי הדין, וכן את כל מה שדרוש במידה מתקבלת על הדעת למען ביצוען. עם זאת, החסיון לא יחול על עצם מתן השירות המקצועי ללקוח, כמו גם על זהותו של הלקוח.

58. בג"צ 338/87 מרגליות נ' שר המשפטים (1988)

נושא: ניגוד עניינים, עיסוק נוסף.

תמצית פסק הדין (בד):

חופש העיסוק הוא זכות בסיסית ורק חקיקה ברורה, מוסמכת ומפורשת יכולה להגבילו. כך, למשל, הגבלת עיסוקו של עורך דין על-ידי איסור מפורש לעסוק במקצועות אחרים היא אפשרית, אם נקבעה בחוק לשכת עורכי הדין.

* הלכה זו השתנתה לאחר חקיקת חוק-יסוד: חופש העיסוק.

59. בש"פ 196/97 מרטינז נ' מדינת ישראל (1997)

נושא: נאמנות עורך דין, חובת עורך דין כלפי בית המשפט.

תמצית פסק הדין (ביניש):

ניתן לצפות מעורך דין מנוסה, שחוק לשכת עורכי הדין חל עליו, לעזור לבית המשפט לעשות משפט, ובתוך כך לקיים חובתו כ"נאמן בית משפט" ולהפנות את תשומת הלב לטעות שנפלה במהלך ניהולה של ישיבה.

60. דנ"פ 2192/00 עו"ד נוי נ' השופט אמינוף (2000)**נושא: ייצוג.****תמצית פסק הדין (מצא):**

בין בעל דין לעורך דין שוררים יחסי שליחות, הנקנים בדרכים האמורות בחוק השליחות, ואין הכרח כי לשם הייצוג תינתן הרשאה בכתב. בדומה, תוקף הייצוג אינו מותנה בקיומו של ייפוי כוח בכתב והצגתו בפני בית המשפט. לפיכך, סניגור - שממילא אינו יכול להשתחרר מייצוגו של נאשם אלא באישור בית המשפט - לא יוכל להסתמך על הטענה כי ייצוגו אינו תקף בשל היעדר ייפוי כוח כאמור.

61. ע"א 4845/95 עו"ד ניר נ' מדינת ישראל (1995)**נושא: נאמנות עורך דין, חיוב בהוצאות אישיות.****תמצית פסק הדין (מצא):**

לבית המשפט סמכות טבועה לחייב עורך דין בהוצאות אישיות, אולם היא תופעל אך במקרים חריגים, כאשר יש טעם מיוחד לכך - כתגובה על מעשה או מחדל זדוני או רשלני חמור, שנועד לגרום או שגרם בפועל להכשלת ההליך השיפוטי או לנזק מהותי וממשי - ורק לאחר שניתנה לעורך הדין הזדמנות להשמיע טענותיו. בכל מקרה, בית המשפט יימנע מלהטיל הוצאות אישיות אם מדובר במעשה או במחדל הנוגע לניהול ההליך השיפוטי (העלאת טענות בלתי מבוססות, ניהול חקירה ארוכה, אי-ציות להנחיות בית המשפט במהלכה וכיוצא באלה); או אם עומדים לרשותו אמצעים אחרים להבטחת תקינותו של ההליך השיפוטי.

62. ע"א 2625/02 סילביו נ' דורנבאום (2004)**נושא: חובותיו של עורך הדין, עורך דין והצד שכנגד.****תמצית פסק הדין (חיות):**

עורך דין חב ללקוחותיו חובת זהירות - להגן על ענייניהם ולפעול בעבורם במיומנות, במקצועיות ובנאמנות. הפרת חובה זו מקימה אחריות מכוח דיני החוזים, דיני הנזיקין (עוולת הרשלנות) ודיני השליחות, כאשר הסטנדרט הוא רמת הזהירות הנדרשת מבעל המקצוע, לצד כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין. חובתו של עורך הדין אינה פוחתת גם כאשר הוא מייצג שני צדדים לעסקה, אף אם האינטרסים שלהם מנוגדים, שאז עליו לנהוג באופן סביר כלפי שניהם, ובתוך כך להבהיר לכל אחד מהם את מלוא משמעויותיה של העסקה, את הזכויות וההגנות העומדות להם ואת היתרונות המשפטיים הרלוונטיים עבורם, באופן שיאפשר להם לכלכל צעדיהם כנדרש.

63. ע"א 172/89 סלע חברה לביטוח נ' סולל בונה (1993)**נושא: חובת סודיות, חסיון עורך דין.****תמצית פסק הדין (שמגר):**

על מסמך או אמרה שהוחלפו במהלך משא ומתן לקראת פשרה יחול חסיון בתנאים הבאים: (1) היו בין הצדדים מגעים אמיתיים לקראת פשרה; (2) המסמך או האמרה היו חלק מהמגעים הללו; (3) בנסיבות העניין לא קם חריג לחסיון המסמך. זאת, כדי לעודד צדדים להגיע לפשרה, תוך ויתור הדדי. כשהמשא ומתן בין הצדדים נכשל, לא ישמשו חילופי הדברים ביניהם כהודאת בעל דין, אולם כשהמשא ומתן הצליח, הם עשויים להתקבל כראיה. הכיתוב "מבלי לפגוע בזכויות" יכול להעיד על כך שמדובר במסמך שהוחלף במהלך משא ומתן לקראת פשרה ועל כן יזכה בחסיון, אולם לא בהכרח.

64. ע"א 4849/06 ע"ד קפלנסקי נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ (2008)**נושא: שכר טרחה.****תמצית פסק הדין (דעת רוב):**

הסכם שכר טרחה לא יחרוג מאמות מידה הוגנות וסבירות, המשקפות את התמורה עבור השירות שניתן ואת המאמץ שהושקע, ודאי כאשר הלקוח הוא גוף בעל אופי ציבורי או מעין-ציבורי, שמקורותיו הכספיים הם מן הציבור (כמו חברות ביטוח).

65. מ"ח 10392/02 עמיאל נ' מדינת ישראל (2003)**נושא: ייצוג.****תמצית פסק הדין (ברק):**

אחת מן העילות לקיומו של משפט חוזר היא חשש ממשי לעיוות דין בהרשעה, לרבות פגמים דיוניים חמורים כגון כשל בייצוג. כך, למשל, סניגור שבחר קו הגנה בהתעלם מן הנסיבות הקיימות, יכול שייחשב כמי שנכשל בייצוג באופן המקים את העילה.

66. רע"א 4733/06 ע"ד עצמון נ' גב ארי פיתוח והשקעות (2006)**נושא: שכר טרחה.****תמצית פסק הדין (ארבל):**

לעורך דין זכות לעכב כספים, נכסים או מסמכים של לקוח, כדי להבטיח את תשלום שכר טרחתו והחזר הוצאותיו, בהתקיים התנאים המנויים לכך בחוק (סעיף 88 לחוק לשכת עורכי הדין). ככל שקיימת התנגשות בין זכות העכבון לבין חובת הנאמנות של עורך הדין כלפי הלקוח, ייתכן כי במקרים מסוימים תיסוג הזכות מפני החובה; וככל שקיימת התנגשות בין זכות העכבון לבין זכויות אחרות, למשל - זכות העיון במסמכים, יהא על בית המשפט לאזן ביניהן (למשל, באמצעות חיוב עורך הדין להעמיד את המסמכים לעיון לקוחו, בכפוף לכך שלקוחו יחויב להפקיד עירבון כספי מתאים).

67. בג"צ 9596/02 פיצוי נמרץ נ' שר המשפטים (2004)**נושא: ייחוד המקצוע.****תמצית פסק הדין (אור):**

כלל 11 לכללי האתיקה אוסר על עורך דין שכיר, המועסק על-ידי מי שאינו עורך דין, ליתן שירות משפטי ללקוחותיו של המעסיק, כאשר המעסיק פועל למטרות רווח וגובה מהלקוחות תמורה בעד אותו שירות משפטי. כלל זה אמנם פוגע בזכות היסוד לחופש עיסוק, אולם הוא עומד בתנאיה של פסקת ההגבלה, בהיותו מידתי ולתכלית ראויה. תכליתו של האיסור היא להבטיח את קיום חובותיו המשפטיות והאתיות של עורך הדין ולמנוע מצב של ניגוד עניינים.

68. ע"פ 4865/09 ע"ד פלדמן, ע"ד אמיר נ' בית המשפט המחוזי בת"א (2009)

נושא: ייצוג.

תמצית פסק הדין (גרוניס):

ההוראה הקובעת כי יש לשמוע תיק ברצף מעת שלב הראיות (סעיף 125 לחסד"פ) הפכה לאות מתה, באופן הפוגע בזכותו של הנאשם לביורר מהיר של עניינו כמו גם ביעילות הדיון. כאשר בית המשפט מקפיד על קיום ההוראה, עלול הדבר להכביד על הסניגור מלספק שירות טוב ומקצועי, אולם אין בכך די כדי לאפשר לו להשתחרר מן התיק, ודאי כאשר אינטרס הנאשם מצדיק בירור מהיר של עניינו והוא מיוצג על-ידי מספר סניגורים בה בעת.

69. על"ע 2/68 פלוני נ' הועד המחוזי תל אביב (1968)

נושא: עורך דין והצד שכנגד.

תמצית פסק הדין (כהן):

עורך דין אינו רשאי לאיים על הצד שכנגד, אולם רשאי לפרט את האמצעים שבהם ינקוט הלקוח למען מימוש זכויות והשגת סעדים כדין (כלל 24 לכללי האתיקה). לעניין זה, מדובר באמצעים ישירים וטבעיים למימוש הזכויות ולהשגת סעדים כדין. על כן, איום בנקיטת הליכים פליליים לצורך הבטחת זכויות אזרחיות הוא פסול.

70. על"ע 7/73 ע"ד פלוני נ' לשכת עורכי הדין (1974)

נושא: נאמנות עורך הדין.

תמצית פסק הדין (ברנזון):

עורך דין חב כלפי לקוח חובת נאמנות ומסירות, וככל שלא פעל בהתאם לנוהל מקצועי רצוי ומקובל ללא הצדקה מתקבלת על הדעת, הוא חוטא לחובתו זו. כך, למשל, עורך דין שלא טרח לבדוק רישומים בפנקסי מקרקעין טרם עריכת חוזה מכר מקרקעין, ייחשב כמי שהפר את חובת הנאמנות ללקוח.

71. על"ע 15/88 פלוני נ' פרקליט המדינה (1989)

נושא: ההליך המשמעותי בלשכת עורכי הדין.

תמצית פסק הדין (מצא):

עבירת משמעת היא בין היתר כל מעשה או מחדל שאינו הולם את מקצוע עריכת הדין (סעיף 61 לחוק לשכת עורכי הדין). היסוד הנפשי הנדרש להוכחתה דומה לזה הנדרש בדין הפלילי, וכך, למשל ניתן להרשיע עורך דין בעבירת משמעת גם אם לא ביצע אותה מתוך זדון אלא מתוך פזיזות גרידא (מחשבה פלילית "סתם").

72. על"ע 17/86 עו"ד פלונית נ' לשכת עורכי הדין (1987)**נושא:** חובת הסודיות, חסיון עורך דין.**תמצית פסק הדין (בייסקי):**

חסיון עורך דין-לקוח חל על דברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך הדין לבין הלקוח במסגרת השירות המקצועי. הוא אינו חל על מידע שהתקבל אצל עורך הדין לגבי לקוח שנעזר בשירותיו בעבר, בלא כל קשר לעניין שלשמו נעזר בו; והוא אינו חל על מידע שמסר הלקוח לעורך הדין בדבר עבירה שבכוונתו לבצע בעתיד, למשל, הונאה של רשויות המס. עוד יצוין, כי בפסיקה האמריקאית נקבע כי חסיון כאמור אינו חל כאשר עורך הדין תובע את הלקוח לשלם לו שכר טרחה, וזאת - ככל שעורך הדין חושף מידע הכרחי לתביעה, ומידע הכרחי בלבד, ורק לאחר שמיצה את כל האפשרויות האחרות לנסות לגבות את שכרו.

73. על"ע 6/88 עו"ד קובלר נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין (1991)**נושא:** ניגוד עניינים, ההליך המשמעותי בלשכת עורכי הדין.**תמצית פסק הדין (אור):**

עורך דין מנוע מלטפל בעניין נגד לקוח, אם כבר טיפל בו למען אותו לקוח בעבר או אם הוא בעל זיקה ממשית למידע בנוגע אליו (כלל 16 לכללי האתיקה). כך, למשל, עורך דין אינו רשאי לטפל בעניין הקשור בסכום כסף שהוצא מחשבונו של לקוח קודם, מטעמו של לקוח חדש שאמור לקבל את אותו הסכום לידיו. כלל זה, כשאר כללי האתיקה, חל גם על עורך דין המעורב בתיק באופן אישי.

74. ע"א 8854/06 עו"ד קורפו נ' סרוצקין (2008)**נושא:** שכר טרחה.**תמצית פסק הדין (דנציגר):**

מחובתו של לקוח, המתקשר בהסכם טרחה עם עורך דין, לקיימו בתום לב. לפיכך, אין הוא רשאי להשתחרר מהסכם זה באופן חד-צדדי בלא הצדקה, וככל שיעשה כן - יחויב לשלם לעורך הדין פיצויי ציפייה (אשר יעמידו את עורך הדין במצב כאילו קיים ההסכם). לעניין זה, קיימת הצדקה להשתחררות כאמור כאשר הלקוח מוכיח שעורך הדין אינו ממלא תפקידו באופן משביע רצון ואינו משרת את מטרותיו נאמנה; אולם אין קיימת הצדקה לכך כאשר הלקוח מעוניין לשכור שירותיו של עורך דין אחר רק משום שהציע לו הצעה מפתה יותר.

75. בג"צ 4974/92 עו"ד רובין נ' השופט סגלסון (1992)**נושא:** ייצוג.**תמצית פסק הדין (ש' לוי):**

משקיבל על עצמו את מלאכת הייצוג במשפט הפלילי, אין באפשרותו של סניגור להשתחרר ממנה אלא ברשות בית המשפט (סעיף 17(א) לחסד"פ), גם כאשר הלקוח עצמו מבקש זאת. לעניין זה, לא יתקבל טיעון שעל פיו יש לשחרר סניגור מייצוג משום שאינו יכול לעמוד בקביעת בית המשפט לשמוע את התיק ברציפות משך מספר חודשים (קביעה המגשימה את הוראות סעיף 125 לחסד"פ).

76. ע"א 44/61 רובינשטיין ושות' נ' מפעלי טכסטיל נצרת (1961)**נושא:** חובת סודיות, חסיון עורך דין.**תמצית פסק הדין (זוסמן):**

חסיון עורך דין-לקוח חל לגבי דברים ומסמכים שהוחלפו בינו לבין לקוחו, במסגרת מתן שירות מקצועי. לעניין זה, מפגש בין עורך דין ללקוח בנוכחותו של אדם נוסף - אם אינו איש סוד, וודאי אם הוא הצד שכנגד - כמוהו כוויתור משתמע על החסיון.

77. ע"א 735/75 עו"ד רויטמן נ' עו"ד אדרת (1976)**נושא:** נאמנות עורך הדין.**תמצית פסק הדין (ח' כהן):**

עורך דין רשאי להפעיל שיקול דעתו כאשר הוא מטפל בעניינו של לקוח, ובתוך כך, אינו חייב לדחות שיקול דעת זה מפני רצונותיו והוראותיו של הלקוח. אמנם ייתכן כי הפעלת שיקול הדעת תהא שגויה, אולם ככל שאינה מגיעה כדי התרשלות של ממש, אין מדובר בהפרת חובות עורך הדין ללקוחו.

78. עת"מ 2622/07 שגיא נ' לשכת עורכי הדין (2010)**נושא:** חברות בלשכת עורכי הדין.**תמצית פסק הדין (מודריק):**

לשכת עורכי הדין רשאית לסרב לקבל אדם כחבר בה בהתקיים מספר תנאים: (א) ניתנה לו הזדמנות להשמיע טענותיו; (ב) הוא הורשע בעבירה פלילית שיש עמה קלון, או נתגלו בעניינו עובדות אחרות, שוות ערך במהותן לעבירה פלילית שיש עמה קלון; (ג) הלשכה סבורה כי הוא אינו ראוי לשמש כעורך דין; (ד) ההחלטה מתבססת על ראיות מנהליות בעלות משקל, המצדיקות את הפגיעה בחופש העיסוק. כך, למשל, פסק דין אזרחי שניתן נגד אדם, אף אם הוא רומז על מעורבותו בפלילים ואף אם הוביל לפתיחת חקירת משטרה נגדו, אינו מספק כדי לקבוע קיומן של "עובדות אחרות", שכן מידת הוכחתו אינה זהה לזו של הרשעה בפלילים שיש עמה קלון.

79. בג"צ 2334/02 שטנגר נ' יו"ר הכנסת (2003)**נושא:** הסדרת העיסוק, חברות בלשכה.**תמצית פסק הדין (ברק):**

המונופול שהוענק ללשכת עורכי הדין, כמו גם הוראות חוק לשכת עורכי הדין, מגבילים את היכולת לעסוק במקצוע ועל כן פוגעים בחופש העיסוק, אולם ממלאים אחר התנאים הקבועים בפסקת ההגבלה. הם מבטיחים, באמצעות גוף סטטוטורי המפעיל פיקוח ובקרה מקצועיים על השירות המשפטי שניתן מטעמם של עורכי דין, רמה נאותה של המקצוע ושמירה על כבודו.